

**UCHWAŁA NR LII/341/2022
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 27 lipca 2022 r.

w sprawie wyrażenia zgody na wniesienie skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na postanowienie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 czerwca 2022 roku znak DWST-WOOS.4021.58.2022.EM utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 roku w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt 9 lit h i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.) oraz art. 52, art. 53 i art. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2022 r. - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 329 z późn. zm.)

**Rada Gminy Lipie
uchwała, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na postanowienie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 czerwca 2022 roku znak DWST WOOS.4021.58.2022.EM utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 roku w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

2. Szczegółowe uzasadnienie skargi stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Upoważnia się Wójta Gminy Lipie do złożenia skargi na postanowienie, o którym mowa w § 1 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i do reprezentowania Rady Gminy Lipie w toczącym się postępowaniu w tej sprawie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

Skarga

na postanowienie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 czerwca 2022 r. znak DWST-WOOS.4021.58.2022.EM, (doręczone 28 czerwca 2022 r.) utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

Działając w imieniu Gminy Lipie, składam skargę na postanowienie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 23 czerwca 2022 r. (znak DWST-WOOS.4021.58.2022.EM), utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 r. DK-CZ.542.2.11.2021 w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

Wyżej wskazane postanowienie zaskarżam w całości i wnoszę o:

1. Zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wydanie pozytywnej opinii w sprawie,

ewentualnie:

- o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 11 kwietnia 2022 r., a także zobowiązanie Śląskiego Kuratora Oświaty do wydania postanowienia o pozytywnym zaopiniowaniu zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym,

- lub uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

2. Zasądzenie od organu na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania, według norm przepisanych.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucam:

1. Naruszenie art. 89 ustawy Prawo oświatowe poprzez jego niezastosowanie, skutkujące utrzymaniem w mocy postanowienia organu I instancji z dnia 11 kwietnia 2022 r., podczas gdy warunki określone w art. 89 ust. 1 w/w ustawy zostały spełnione. Opinia Kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria. W przypadku odmowy wydania pozytywnej opinii, **Kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska**, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę, wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska.

2. Naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, polegające na rozpoznaniu przedmiotowej sprawy wbrew dyrektywom wynikającym z tego przepisu, w szczególności poprzez brak oceny dowodów w sposób wyczerpujący i miarodajny i naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów.

3. Naruszenie art. 7 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, skutkujące niewłaściwym zbadaniem istniejącego stanu faktycznego oraz nieuwzględnieniem interesu społecznego.

4. Naruszenie art. 80 k.p.a. poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegające na braku zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego oraz braku oceny wszystkich okoliczności istotnych dla wydania opinii w sposób wyczerpujący i miarodajny, wskutek czego opinia kuratora ma charakter arbitralny i przekracza zasadę uznaniowości, tj. podważenie prawidłowości i niebranie pod uwagę pełnej dokumentacji związanej ze sprawą.

5. Naruszenie art. 107 § 3. k.p.a. poprzez wydanie decyzji negatywnej nieopartej uzasadnieniem prawnym.

6. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 16 ust. 2 i art. 165 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe poprzez przyjęcie, że istniały podstawy do wydania spornych postanowień i to w ramach uznania administracyjnego.

Uzasadnienie

Lipie to niewielka gmina licząca około 6200 mieszkańców, położona w południowej Polsce w województwie śląskim, oddalona o około 40 km od Częstochowy. Również budżet gminy nie jest zbyt duży, bo liczy niewiele ponad 40 mln zł, z czego jego znaczna część przeznaczana jest na wydatki oświatowe. Niestety wydatki na oświatę są niewspółmierne do otrzymywanych na ten cel subwencji, a tym samym oznacza to, że z roku na rok samorządy muszą z własnego budżetu dokładać coraz wyższe kwoty, aby móc utrzymać szkoły.

Na terenie gminy istnieją trzy Zespoły Szkolno-Przedszkolne: w Lipiu, w Parzymiechach, w Lindowie oraz jedna Szkoła Podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym w Rębielicach Szlacheckich. Ta ostatnia jest najmniejszą szkołą spośród wszystkich szkół istniejących na terenie gminy, a jej obwód obejmuje dzieci zamieszkałe w Rębielicach Szlacheckich oraz w Szyszkowie. W szkole tej są oddziały w których nie ma ani jednego ucznia (w roku szkolnym 2022/2023 brak klasy VII), oraz dominują klasy bardzo małe. Od września 2022 r. przewiduje się, że w **klasie pierwszej będzie tylko jeden uczeń**, w klasie IV uczniów będzie tylko 3, a klasy III i VI będą liczyć po zaledwie 4 uczniów. Decyzja o zamiarze likwidacji tej szkoły została podjęta przez Radę Gminy Lipie już w styczniu 2020 r., kiedy to na sesji Rady Gminy podjęto uchwałę NR XVII/107/2020 z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym. Praktycznie od tej pory procedura likwidacji toczy się cały czas, mimo że od pierwszej uchwały minęło już 2,5 roku, to Śląski Kurator Oświaty za każdym razem negatywnie opiniuje zamiar likwidacji szkoły, a procedura likwidacji nie może się zakończyć. Negatywne decyzje Kuratora zostały wydane ponownie nawet po tym jak WSA w Warszawie wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2020 r. Sygn. akt II SA/Wa 1148/20 oraz wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2021 r. (sygn. II SA/Wa 2331/21) uchylił zaskarżone przez gminę postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty negatywnie opiniujące zamiar likwidacji szkoły i zamiar likwidacji przedszkola oraz utrzymujące je w mocy postanowienia Ministra Edukacji i Nauki z uwagi na fakt, że postanowienia zarówno Śląskiego Kuratora Oświaty jak i Ministra Edukacji i Nauki zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa.

Co więcej, nawet sam Minister Edukacji i Nauki dwukrotnie uchylił postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty, jednak mimo tego, Śląski Kurator Oświaty bezustannie wydaje negatywne opinie w sprawie zamiaru likwidacji szkoły podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, za każdym razem powołując się na różne pozaprawne przesłanki, a czas trwania całego postępowania likwidacyjnego należy liczyć już w latach.

Ostatnia uchwała w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2022 roku. została podjęta przez Radę Gminy Lipie na sesji w dniu 16 grudnia 2021 r. (uchwała nr XLI/268/2021 Rady Gminy Lipie z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym). W uzasadnieniu do uchwały zostały przedstawione argumenty, którymi kierowała się Rada Gminy podejmując decyzję

o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich. Na decyzję złożyło się kilka przyczyn, a podjęcie uchwały o zamiarze likwidacji szkoły uzasadniono m.in. w następujący sposób:

- 1) zły stan techniczny budynku szkoły, który wymaga pilnego i bardzo kosztownego remontu;
- 2) zmiany demograficzne i negatywne prognozy dotyczące liczby uczniów likwidowanej szkoły;
- 3) niska liczebność dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych, co wiąże się z koniecznością łączenia oddziałów z różnych roczników;
- 4) wysokie koszty w utrzymaniu placówki – mała liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach klasowych generuje bardzo wysokie koszty utrzymania szkoły;
- 5) negatywna opinia większości mieszkańców gminy, wskazująca na bezzasadność utrzymywania w Rębielicach Szlacheckich placówki, do której uczęszcza tak mała liczba uczniów, z jednoczesną tendencją spadkową tej liczby na co wskazują dane demograficzne;
- 6) konieczność dostosowania sieci publicznych szkół, przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Lipie, do realnych potrzeb z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania finansami publicznymi, a także poprawa warunków lokalowych dla uczniów Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich oraz zapewnienie lepszych warunków dla przedszkolaków z likwidowanej placówki.

Rada Gminy Lipie, przystępując do uchwalenia zamiaru likwidacji szkoły, zadbała o to, aby zostały spełnione wszystkie warunki zawarte w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, a więc:

- 1) Zapewniono uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu położonej w tej samej gminie, w miejscowości Lipie, oddalonej od szkoły w Rębielicach Szlacheckich o około 4,5 km. Ponadto w niedalekiej odległości – w Lindowie jest też druga szkoła podstawowa wraz z oddziałem przedszkolnym, która również jest gotowa przyjmując uczniów z Rębielic Szlacheckich.
- 2) Wszyscy rodzice uczniów zostali powiadomieni o zamiarze likwidacji szkoły na ponad 6 miesięcy przed terminem jej likwidacji. Do wszystkich rodziców zostały dostarczone imienne zawiadomienia o zamiarze likwidacji placówki, do których została dołączona uchwała Rady Gminy Lipie o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, zawierająca obszernie i szczegółowe uzasadnienie. Fakt powiadomienia wszystkich rodziców został potwierdzony przez nich na potwierdzeniu odbioru korespondencji.
- 3) Śląski Kurator Oświaty został zawiadomiony na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły.

Ponadto Gmina wskazała, że wszystkim dzieciom ze zlikwidowanej placówki (zarówno uczniom, jak i przedszkolakom) zapewni bezpłatny dowóz i opiekę podczas dowozu do placówki w Lipiu, jak i w drodze powrotnej, a w przypadku konieczności oczekiwania na dowóz, zapewni opiekę świetlicy szkolnej. Gmina zadeklarowała, że harmonogram dowozu będzie dostosowany do rzeczywistych potrzeb dzieci, wynikający z planu lekcji i godzin rozpoczęcia i zakończenia zajęć, na które dzieci uczęszczą, w tym także zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę, co do których dzieci złożą deklarację uczęszczania. Z chwilą podejmowania przedmiotowej uchwały, ten plan nie był jeszcze znany, nie jest też wiadomo, jakie będą zajęcia dodatkowe w kolejnym roku szkolnym, w jakich godzinach będą one organizowane oraz ile dzieci będzie na nie uczęszczać. Zatem wobec tego, dziś nie ma możliwości podania godzin dowozu, gdyż będą one dostosowane do realnych potrzeb, a nie wg z góry założonego schematu. Co więcej gmina zapewniła, że dla dzieci z Rębielic Szlacheckich i Szyszkowa będzie osobny autobus, wobec czego będą mogły być dowożone bezpośrednio po skończonych zajęciach co maksymalnie zminimalizuje czas potrzebny na pokonanie drogi do domu. Na skrócenie czasu potrzebnego na dotarcie do jak i ze szkoły wpłynie także lokalizacja przystanków, gmina zrobi wszystko, aby przystanki były usytuowane jak najbliżej miejsca zamieszkania dzieci i żeby czas dotarcia do

szkoły nie uległ wydłużeniu lub w przypadkach w których nie jest to możliwe, to aby wydłużenie czasu potrzebnego na pokonanie drogi z domu do szkoły było minimalne. Mając powyższe na uwadze, gmina spełniła obligatoryjne warunki, o jakich mowa w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Spełnienie tych warunków jest pewne i nie jest kwestionowane zarówno przez Kuratora Oświaty jak i Ministra Edukacji i Nauki. W art. 89 ust. 3 wyżej cytowanej ustawy ustawodawca nałożył jeszcze jeden warunek, jakim jest uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty.

Zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębelicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym został negatywnie zaopiniowany przez Śląskiego Kuratora Oświaty, co zostało odzwierciedlone w postanowieniu Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 13 stycznia 2022 r. (znak: DK-CZ.542.2.11.2021). Gmina z powodzeniem zaskarżyła przedmiotowe postanowienie do Ministra Edukacji i Nauki, gdyż na skutek złożonego zażalenia Minister Edukacji i Nauki postanowieniem z dnia 10 marca 2022 r. (DWST-WOOS.4021.8.2022.EM) uchylił zaskarżone postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Na skutek powyższego Śląski Kurator Oświaty ponownie zbadał sprawę i w dniu 11 kwietnia 2022 r. wydał postanowienie sygn. DK-CZ.542.2.11.2021 negatywnie opiniujące zamiar likwidacji przedmiotowej szkoły. **Wydając negatywną opinię, uzasadnił ją następującymi i jedynymi argumentami, tj.:**

1) *W ocenie Śląskiego Kuratora Oświaty obiekt jest w dobrym stanie technicznym co potwierdza protokół kontroli rocznej stanu technicznego budynku – Szkoła Podstawowa w Rębelicach Szlacheckich z 27.10.2020 r., przedstawiony do wglądu protokół z przeglądu instalacji elektrycznej z 7 sierpnia 2021 r., przewodów kominowych z 1 czerwca 2021 r., sprzętu p.poż z sierpnia 2021 r., urządzeń na placu.*

2) *W ocenie Kuratora pomimo, że w liczba uczniów w kolejnych sześciu latach szkolnych będzie niższa od liczby uczniów w roku szkolnym 2021/2022, to będzie się utrzymywała na stałym poziomie tj. **od 37 do 42.** Niezasadne jest więc twierdzenie gminy, że w kolejnych latach dzieci będzie tylko mniej.*

3) *W ocenie Kuratora bezzasadny jest argument gminy, że niska liczebność dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych może mieć negatywny wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów oraz wiąże się z koniecznością łączenia oddziałów z różnych oddziałów.*

4) *Co do kwestii ekonomicznych to Kurator nie uznał tego argumentu, gdyż nie jest uprawniony do oceny względów ekonomicznych, gdyż nie mieści się to w zakresie nadzoru pedagogicznego.*

Dodatkowo negatywna opinia Kuratora oparta została również na tym, że w jego ocenie przywołane przez Wójta Gminy argumenty stanowią naruszenie przepisów prawa, tj. art. 32 ust. 5-7 ustawy Prawo oświatowe oraz § 22 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz.U. z 2003 nr 32 poz. 262 t.j. z późn. zm.). Chcąc odnieść się do tego zarzutu wskazuję co następuje:

Wskazany przez Kuratora art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe stanowi:

Art.32. ust. 5 *Jeżeli droga, o której mowa w ust. 3, przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.*

6. *Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego.*

7. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku.

Mając na uwadze fakt, że odległość wynosi ponad 3 km to:

- gmina zagwarantowała, że zapewni bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu dziecka w obie strony – **zatem ustawowy warunek został spełniony;**

- gmina zobowiązała się, że zorganizuje dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, również w przypadkach, w których nie ma takiego obowiązku, tj. zarówno dla przedszkolaków którzy odbywają roczne przygotowanie przedszkolne jak i dla dzieci młodszych korzystających z wychowania przedszkolnego;

- gmina wskazała, że również będzie dowozić dzieci niepełnosprawne. Co więcej, wskazana, że jeżeli takie będzie życzenie rodziców i nie będzie ku temu innych przeciwwskazań dzieci niepełnosprawne będą zabierane spod swojego domu co z pewnością stanowiłoby dla nich spore ułatwienie.

To wszystko jednoznacznie świadczy o tym, **że gmina zagwarantowała, że wypełni obowiązek o jakim mowa w art. 32 ust. 5-7 ustawy Prawo oświatowe.**

Warte podkreślenia w tym przypadku jest to, że Gmina wskazała, że dla dzieci dojeżdżających z obecnego obwodu szkoły podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, będzie przeznaczony osobny autobus, który będzie ich odwoził bezpośrednio po zajęciach, tak aby maksymalnie zminimalizować czas oczekiwania na autobus. Do tego wskazała, że jeżeli takie będzie życzenie rodziców, to dowóz do przedszkola będzie realizowany osobnym kursem, tak aby dzieci młodsze nie jechały razem z dziećmi starszymi.

Zatem co Śląski Kurator Oświaty miał na myśli, uzasadniając swą decyzję tym, że negatywna decyzja wynika z naruszenia przez gminę art. 32 ust. 5-7 ustawy Prawo oświatowe? Na czym niby to naruszenie miałyby polegać? Tego niestety Kurator już dokładnie nie wskazał, nie wskazał tego również i Minister.

Nie bez znaczenia jest fakt, że gmina już od wielu lat spełnia ten obowiązek dowożąc dzieci do szkół i przedszkoli na terenie całej gminy, zatem nie jest to dla niej nic nowego i ma spore doświadczenie w organizacji dowozu.

Mając powyższe na uwadze, zarzut naruszenia art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe należy uznać za w pełni chybiony i bezzasadny.

Drugi zarzut dotyczył niedostosowania dowozu do wymagań o których mowa w § 22 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz.U. z 2003 nr 32 poz. 262 t.j. z późn. zm.). Przepis ten określa jakie warunki techniczne powinien spełniać autobus szkolny. Zaznaczenia wymaga fakt, że Śląski Kurator Oświaty **nie pytał gminy czy autobus szkolny będzie spełniał wymagania o których mowa w/w przepisie prawa.** Tym samym gmina nie była w stanie przewidzieć, że akurat takiej odpowiedzi oczekiwał Kurator. W kwestii organizacji dowozu Śląski Kurator Oświaty zwrócił się do gminy z wnioskiem o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

1. *W jaki sposób zostaną zapewnione bezpieczne warunki podczas oczekiwania dzieci na transport na przystankach autobusowych oraz w innych miejscach przeznaczonych do wsiadania dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych?*

2. *W jaki sposób i w jakim miejscu będzie zapewniona opieka dla dzieci oczekujących na odwóz po zakończeniu zajęć?*

3. *Proszę przedstawić planowany rozkład jazdy autobusów szkolnych dowożących dzieci z obwodu szkoły w Rębielicach Szlacheckich do przedszkola w Lipiu i odwożących z przedszkola w Lipiu do miejscowości zamieszkania.*

Dowód: pismo z dnia 29 marca 2022 r. oraz odpowiedź na pismo w aktach sprawy.

Z kolei w piśmie z dnia 15 marca 2022 r. Kurator prosił o wskazanie *informacji o organizacji dowozu i opieki podczas dowozu do Publicznego Przedszkola w Lipiu, w tym czasu dowozu, rozmieszczenia przystanków dla wszystkich uprawnionych do wychowania przedszkolnego dzieci w wieku 5-6 lat, dzieci niepełnosprawnych, dzieci w wieku 3-4 lat, uczęszczających do oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich.*

Dowód: pismo z dnia 15 marca 2022 r. oraz odpowiedź na pismo w aktach sprawy.

Kurator nie pytał czy pojazd, którym będą podróżowały dzieci będzie spełniał wymagania o których mowa w § 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia*, a tym samym Gmina nie była zobowiązana do wskazania konkretnie takich danych. Ponadto gmina w żaden sposób nie wskazała, że autobus którym będą przewożone dzieci, nie będzie spełniał wymogów o których mowa w § 22 w/w rozporządzenia. Zatem na jakiej podstawie Kurator uznał, że warunek ten nie będzie spełniony? Na czym to rzekome naruszenie przepisów polega?

Wyprzedzając pytanie, czy autobus będzie spełniał te wymagania, z góry odpowiadamy, że tak. Gmina dbając o najwyższe bezpieczeństwo dzieci, sama od siebie podwyższyła standard pojazdów jakim będą podróżować dzieci i zadeklarowała, że autobus będzie wyposażony dodatkowo w pasy bezpieczeństwa o czym poinformowała Kuratora.

Zatem ten argument należy uznać za chybiony, **co potwierdził sam Minister w swoim postanowieniu, gdzie odnosząc się do tego zarzutu podał że kwestie oceny, czy dany pojazd, którym gmina planuje dowozić dzieci do szkoły i przedszkola spełnia wymagania w przepisach wskazanego rozporządzenia, czy też nie, pozostaje poza zakresem kompetencji Ministra, a tym samym należy uznać, że także poza zakresem kompetencji Kuratora.**

Odnosząc się do zarzutu podniesionego przez oba organy, że w przypadku 7 z 8 uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną i korzystających z dowozu, część zajęć zorganizowano w godzinach, które uniemożliwiają dojazd lub powrót autobusem, to choć już zostało to już wyjaśnione w poprzednim zażaleniu to powtórzmy to jeszcze raz: Kurator bezpodstawnie uznał, że gmina nie zapewnia dla 5 uczniów zamieszkałych w Troninach dowozu na niektóre zajęcia z pomocy psychologiczno-pedagogicznej, gdyż ci uczniowie są objęci tzw. dowozem fakultatywnym. Odległość miejsca ich zamieszkania do szkoły jest mniejsza od tej, która wg. obowiązujących przepisów prawa obliuguje organ prowadzący do zorganizowania dowozu. Po drugie godziny tych zajęć są ustalone w porozumieniu z rodzicami, gdzie rodzice sami zadeklarowali, że wolą sami dowozić dziecko. Odnosi się wrażenie, że fakt, że umożliwiliśmy bezpłatny dowóz również dla dzieci, co do których nie mamy takiego obowiązku, to w tym przypadku został przedstawiony jako zarzut i działa na naszą niekorzyść. W tym miejscu możemy zapewnić, że zajęcia dodatkowe z pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z Rębielic Szlacheckich byłyby tak zorganizowane, aby nie uniemożliwiały korzystania z bezpłatnego dowozu.

Odnosząc się do przeprowadzonej wśród rodziców klas VII i VIII przez przedstawicieli Kuratora ankiety odnośnie organizacji dowozu, to Kurator zapomniał wspomnieć, że wśród uczniów klas VII i VIII, aż 13 uczniów to uczniowie z Dankowa i Tronin, co do których gmina nie jest zobowiązana do organizacji dowozu, a jedynie objęła ich dowozem fakultatywnym, czyli robi coś ponad to do czego jest zobowiązana. Rodzice tych uczniów również brali udział w ankiecie i jest wysoce prawdopodobne, że to oni wskazali na niedostosowania kursów autobusu do zajęć dodatkowych, bo rzeczywistość tych kursów fakultatywnych jest mniej. Czy naprawdę musimy ponosić negatywne konsekwencje z tego tytułu, że robimy coś więcej niż to do czego jesteśmy zobligowani?

Zatem pytamy jeszcze raz? Na czym polega naruszenie przepisów art. 32 ust 5-7 ustawy Prawo oświatowe oraz § 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia* będące podstawą wydania negatywnej opinii w sprawie likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich

wraz z oddziałem przedszkolnym? Uzasadnienie do postanowienia nie zawiera jasnej regulacji i wyjaśnienia w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, także zarzut naruszenia przez gminę § 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia*, skutkujące wydaniem negatywnej opinii należy uznać za bezzasadne.

Śląski Kurator Oświaty z niewiadomych przyczyn negatywnie ocenił fakt, że gmina jako organ prowadzący zdecydowała się na bezpłatny dowóz i opiekę podczas dowozu nie tylko dla dzieci 5 i 6 letnich, co do których ciąży na niej obowiązek dowozu, ale także dla dzieci młodszych co do których takiego obowiązku nie ma. Negatywnie został oceniony również fakt, że gmina jako organizator dowozu postanowiła, że godziny dowozu i odwozu nie będą sztywne, z góry narzucone, tylko będą ustalone po rozmowie z rodzicami przedszkolaków, które z niego będą korzystać i będą dostosowane do ich potrzeb i oczekiwań, a co do uczniów, to będą dostosowane do planu zajęć w tym zajęć dodatkowych organizowanych przez szkołę, który na dzień dzisiejszy nie jest znany. Nie zasłużył również na aprobatę fakt, że gmina zagwarantowała, że jeżeli będzie takie życzenie rodziców przedszkolaków, to dla ich dzieci będzie zorganizowany osobny dowóz (bez udziału dzieci w wieku szkolnym).

Zatem jak ma być ten dowóz zorganizowany? Co więcej można zaproponować? Na czym polega nieprawidłowość w organizacji dowozu? Wójt gminy Lipie pytał o to Kuratora, jednak nie uzyskał on w tym zakresie odpowiedzi.

Odnosząc się zaś do argumentacji Ministra Edukacji i Nauki to tak naprawdę argumentacji prawnej i podstawy prawnej wydania negatywnej opinii nie sposób się dopatrzeć. Minister Edukacji i Nauki **nie wskazuje na jakiej podstawie prawnej przedmiotowa opinia jest negatywna, jakie przepisy prawa narusza i z jakim przepisem prawa likwidacja szkoły stoi w sprzeczności**, a co więcej odnosząc się do wskazanej przez Kuratora oświaty podstawy prawnej, tj. nieuwzględnienia przez gminę wymagań zawartych w par. 22 *rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz z zakresu ich niezbędnego wyposażenia*, Minister wskazuje, że kwestia ta pozostaje poza zakresem kompetencji Ministra, a tym samym również poza kompetencją Kuratora.

Wczytując się w uzasadnienie postanowienia Kuratora jak i Ministra odnosi się wrażenie, że tak naprawdę negatywna decyzja nie jest poparta żadnymi racjonalnymi argumentami i jest negatywna dla zasady – nie bo nie.

Jedyny argument podniesiony przez Ministra brzmi: „*dzieci zostaną pozbawione możliwości uczęszczania do szkoły i przedszkola w pobliżu miejsca zamieszkania. Czas jaki dzieci poświęciłyby na dojeżdżenie do punktu zbiorczego, oczekiwanie na autobus, przejazd do szkoły, oczekiwanie w świetlicy (oddziale przedszkola) na kurs powrotny do domu jest nieadekwatny do korzyści płynących z uczęszczania do szkoły i przedszkola w niedalekiej odległości od domu*”. Przypomnijmy, że chodzi tu o pokonanie autobusem szkolnym odległości 4,5 km, która to droga nie powinna przekroczyć 10 – maksymalnie 15 minut w jedną stronę, a gmina wielokrotnie zapewniła, że dołoży wszelkich starań, aby plan dowozu był tak dopracowany, aby dzieci nie musiały oczekiwać na dowóz w świetlicy, a także by miały możliwość skorzystania z zajęć dodatkowych, a przystanki będą zlokalizowane jak najbliżej miejsca zamieszkania dzieci. **Jednak Minister nie wskazuje już jakie to niewspółmierne korzyści płyną z uczęszczania do szkoły i przedszkola w niedalekiej odległości od domu.** Czy, aby na pewno korzyścią jest, że w szkole w Rębiełicach Szlacheckich niemal w całym cyklu nauczania dzieci uczą się w klasach łączonych? Czy aby na pewno z korzyścią dla ucznia np. klasy VII jest fakt, że ma lekcje łączone jednocześnie z klasą IV, V i VI? A właśnie tak to będzie wyglądać w najbliższym roku szkolnym, gdyż z uwagi na małoliczne klasy oraz trudności finansowe w utrzymaniu tak niewielkich oddziałów, na większości zajęć, w tym także na wiodących przedmiotach jak; matematyka, języki obce czy chociażby język polski **uczniowie klas IV, V, VI oraz VII będą uczyć się razem** na tzw. lekcjach łączonych. Czy to jest ta nieadekwatna korzyść o jakiej pisze Minister i Kurator?

Minister i Kurator odnosząc się do kwestii łączenia oddziałów sugeruje, że takie działanie jest zgodne z literą prawa, a zatem nie może być uznane za przesłankę negatywną i nie stanowi to przesłanki pogorszenia warunków wychowania i nauki. Z kolei już kwestia dowozu uczniów do szkół, która również jest dozwolona i uregulowana przepisami prawa zostaje uznana za pogorszenie warunków wychowania i nauki, co więcej w ocenie obu organów pogorszenie tych warunków jest niewspółmierne do mogących płynąć korzyści w przypadku dołączenia uczniów z Rębielic Szlacheckich do szkoły w Lipiu. Czy aby lepszym rozwiązaniem dla ucznia są lekcje łączone – razem klasa IV, V, VI i VII zamiast lekcji rozłącznych dla każdego oddziału? I czy uczenie się w „normalnych” klasach przez cały cykl nauki w szkole podstawowej bez łączy jest niewspółmierną korzyścią wobec małej niedogodności jaką byłby dowóz autobusem szkolnym do szkoły? A klasy 1, czy 3-, 4- osobowe? Gdyby rzeczywiście było tak, że takie małe klasy przynoszą same korzyści, to pewnie byłyby one standardem, a jednak tak nie jest.

Druga kwestia jaką podnosi Kurator to argument, że rzekomo *dla uczniów zlikwidowanej szkoły zmiana miejsca edukacji, współistniejąca z koniecznością odnalezienia się w nowych rolach społecznych, w nieznanym dziecku otoczeniu, z reguły w zintegrowanych grupach rówieśniczych, prowadzi do zachwiania bezpieczeństwa*. W ocenie gminy również i ten argument, o ile w ogóle jest prawdziwy, nie powinien stanowić podstawy wydania negatywnej opinii. Pamiętajmy, że w przypadku likwidacji szkoły, całe klasy zostaną przeniesione do nowej szkoły, zatem ich zintegrowana grupa nie zostanie rozbita. Po drugie przez blisko 20 lat, kiedy funkcjonowały gimnazja, to uczniowie z Rębielic Szlacheckich dołączali do gimnazjalistów z Lipia i z tego co wiemy, poczucie bezpieczeństwa uczniów z Lipia jak uczniów z Rębielic Szlacheckich nie zostało zachwiane. Do tego, nie bez znaczenia pozostaje fakt, że znalazłoby już znaczną część nauczycieli gdyż w dużej mierze nauczyciele z ZSP w Lipiu uczą także w szkole w Rębielicach Szlacheckich. Ważnym argumentem jest także fakt, że po skończeniu szkoły podstawowej, gdzie dzieci uczyły się w 1-, 3- czy 4-osobowych klasach, to te same dzieci będą musiały kontynuować edukację w oddalonych miejscowościach poza gminą, czy nawet poza powiatem, gdzie dołączą do klas ponad 30-osobowych, czyli takich gdzie liczba uczniów w klasie będzie zbliżona do liczby wszystkich uczniów w ich całej szkole.

W dalszej części postanowienia czytamy, że Minister dokonując analizy stanu faktycznego i prawnego przyznaje, że gmina prawidłowo wypełniła obowiązki związane z likwidacją szkoły o jakich mowa w art. 89 ustawy Prawo oświatowe. Jak słusznie Minister wskazał, rolą Kuratora było ustalenie, **czy uczniom przeznaczonych do likwidacji szkoły zostaną zapewnione odpowiednie warunki nauki, wychowania i opieki**. Ani Kurator, ani Minister nie ustalili, że warunki w szkole w Lipiu są nieodpowiednie lub, że są gorsze od tych w szkole w Rębielicach Szlacheckich.

Co więcej Minister w przeciwieństwie do Kuratora w uzasadnieniu do postanowienia, nie kwestionuje argumentacji gminy dotyczącej konieczności przeprowadzenia prac remontowych czy ich zakresu w budynku w SP w Rębielicach Szlacheckich. Tym bardziej, podkreśla, że zdaje sobie sprawę, że związane to jest z dużym wydatkiem. W tym miejscu jednak wskazuje, że niewystarczające zaangażowanie organu w utrzymanie stanu technicznego budynku nie może być powodem likwidacji. Również i tym razem nie sposób zgodzić się z tym argumentem, gdyż gmina robi naprawdę wiele by placówki oświatowe utrzymać w jak najlepszym stanie technicznym, ale na niektóre inwestycje zwyczajnie jej nie stać. Tak jest właśnie w tym wypadku. Najpierw gdy utworzono gimnazja musieliśmy na szybko rozbudowywać szkoły by pomieścić uczniów. Rozbudowie i dostosowaniu uległa także szkoła w Lipiu by móc przyjąć do gimnazjum m.in. dzieci z Rębielic Szlacheckich i Szyszkowa. Do tego szkoła ta przeszła generalną modernizację, co równie mocno nadszarpięło budżet gminy. Ponadto gmina dokonała remontu i termomodernizacji ZSP w Parzymiechach, utworzyła żłobek i na cito musiała dokonać ogromnej inwestycji w Lindowie, gdzie wybuchł pożar i spaliło się przedszkole. Gmina cały czas inwestuje w oświatę i dokłada do oświaty, ale zwyczajnie więcej środków na generalny remont szkoły, w której są klasy 1- czy 3-osobowe, nie może sobie pozwolić. Skoro gmina i tak co rok dokłada ogromne pieniądze na oświatę, bo jak sam Minister przyznaje, wie, że otrzymywane z budżetu państwa na ten cel środki są niewystarczające, to skąd

gmina ma brać pieniądze na kolejne inwestycje? Mając powyższe na uwadze, zarzut Ministra w tym zakresie należy uznać za chybiony.

Należy wskazać, że w większości przypadków Minister nie wskazuje swojej argumentacji, a jedynie podziela argumentację Kuratora. Tak jest m.in. co do kwestii bazy lokalowo-dydaktycznej obu szkół. Pamiętajmy, że rolą Kuratora było zbadanie, czy w przypadku likwidacji szkoły uczniom likwidowanej szkoły zostaną zapewnione odpowiednie warunki nauki i wychowania, a nie czy dotychczasowa szkoła je zapewnia. Gmina wykazała, że szkoła w Lipiu zapewnia bardzo dobre warunki lokalowo-dydaktyczno-wychowawcze, które z całą pewnością nie są gorsze od tych które oferuje szkoła w Rębielicach Szlacheckich. We wcześniejszych postanowieniach oba organy, zarówno Minister jak i Kurator wprost wskazywali, że szkoła w Lipiu zapewnia doskonałe warunki lokalowo-dydaktyczne. Skoro zatem warunki te ulegną poprawie i nie ulegną pogorszeniu, to dlaczego Minister wskazuje, że przeniesienie uczniów do szkoły w Lipiu będzie nieuzasadnione, a korzyści z tego płynące są niewspółmierne?

Warto też w tym miejscu wskazać i podkreślić, że szkoła w Rębielicach Szlacheckich boryka się z problemami kadrowymi. Zarówno w tym roku jak i w zeszłym roku, nie zgłosił się żaden kandydat na stanowisko dyrektora tej szkoły. Również żaden z nauczycieli tej szkoły nie wyraził zgody na pełnienie funkcji dyrektora. Pełnienie obowiązków dyrektora zostało powierzone osobie, która wcześniej nie miała żadnego doświadczenia w pracy w szkole i jest nauczycielem stażystą. Problemem jest także sytuacja, gdy choć jeden nauczyciel jest nieobecny w szkole, zastępstwa wówczas są bardzo trudne i wiąże się to zazwyczaj z kolejnymi łączeniami klas,

Pragniemy zwrócić uwagę na jeszcze jedną bardzo ważną kwestię, a mianowicie na fakt, że Śląski Kurator Oświaty przy wydawaniu decyzji nie kieruje się przesłankami prawnymi, a jedynie subiektywnymi ocenami. Co więcej w przypadku oceny zasadności likwidacji różnych szkół stosuje odmienne zasady oceniania i kieruje się różnymi kryteriami. W świetle zebranych przez gminę informacji Śląski Kurator Oświaty w roku szkolnym 2021/2022 kilkakrotnie wydawał pozytywne opinie w sprawie zamiaru likwidacji czy przekształcenia szkoły. Było tak chociażby w przypadku szkoły w Wilkowiecku - mieszczącej się w sąsiedniej gminie, szkoły podstawowej w Gwoździanach czy Łągiwnikach Małych w gminie Pątnów, jak również pozytywne opinie otrzymała gmina Mierzęcice co do likwidacji szkół w Boguchwałowicach i Toporowicach, gdzie w tych wszystkich przypadkach Śląski Kurator Oświaty **wydał pozytywną opinię co do zamiaru likwidacji/przekształcenia tych szkół**, mimo, że warunki i okoliczności sprawy były bardzo podobne.

I tak w przypadku likwidacji szkoły w Wilkowiecku, zgodnie z uchwałą Rady Gminy Opatów, zapewniono uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Opatowie. Odległość do tej szkoły wynosi wg mapy google około 4 km (w naszym przypadku z Rębielic Szlacheckich 4,5 km). Zatem odległość jest bardzo podobna. Nie wiadomo jednak z jakich przyczyn uznano, że zmiana szkoły w przypadku uczniów z Rębielic Szlacheckich zachwieje poczucie ich bezpieczeństwa, a w przypadku uczniów z Wilkowiecka Kurator i Minister nie obawiają się już takiej sytuacji. Analizując dalej, w przypadku likwidacji szkoły w Wilkowiecku jako jeden z powodów likwidacji, gmina wskazała *niekorzystne prognozy demograficzne dotyczące likwidowanej szkoły* - czyli ten sam argument co my. Przy czym wskazać trzeba, że z danych demograficznych liczba dzieci w obwodach obu szkół przedstawiają się następująca:

Rok urodzenia/liczba	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	razem
Rębielice Szlacheckie	1	8	9	6	5	8	1	38
Wilkowiecko	13	9	14	10	5	10	7	68

Liczby nie kłamią i jasno wskazują, że w obwodzie szkoły w Rębielicach Szlacheckich dzieci jest niemal o połowę mniej niż w Wilkowiecku. Przy czym w uzasadnieniu do pozytywnej opinii w/s likwidacji szkoły w Wilkowiecku czytamy, że **Najważniejszym powodem przemawiającym za**

likwidacją Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Wilkowiecku są niekorzystne zmiany demograficzne, (...) w sześcioletniej perspektywie liczba uczniów tej szkoły nadal będzie utrzymywała się na niskim poziomie. W naszym przypadku dalsze utrzymywanie się niskiego poziomu urodzeń traktowane jest już nie jak przesłanka przemawiająca za likwidacją, tak jak to zostało zakwalifikowane w przypadku szkoły w Wilkowiecku, a przeciwko niej, gdyż w ocenie obu organów (Ministra i Kuratora) ten niski przyrost będzie na stałym poziomie. Tym samym w przypadku Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, gdzie dane demograficzne są niemal o połowę niższe niż w Wilkowiecku, Kurator jak i Minister nie uznają argumentu o negatywnych perspektywach demograficznych i negują stanowisko gminy w tym zakresie.

Dla przypomnienia pragniemy wskazać, że liczba uczniów w SP w Rębielicach Szlacheckich uczniów na rok szkolny 2022/2023 i kolejny 2023/2024 przedstawia się następująco:

	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII	razem
2022/2023	1	8	4	3	6	4	0	13	39
2023/2024	4	1	8	4	3	6	4	0	30

Dane demograficzne nie przewidują znaczącej poprawy. Wiemy też, że część dzieci pomimo, że widnieją w ewidencji to faktycznie nie zamieszkują w obwodzie tej szkoły lub będą uczęszczać do innej szkoły. Zatem spodziewamy się, że tych dzieci będzie znacznie mniej, niż wynika to z danych z ewidencji ludności.

Wracając do kwestii likwidacji szkoły w Wilkowiecku, to z uzasadnienia pozytywnej opinii nie wynika, aby Kurator badał kwestie techniczne pojazdów jakim będą dowożone dzieci do szkół oraz to jak usytuowane są przystanki jak i to czy przy drodze prowadzącej do szkoły na całej długości jest chodnik (a chodnika nie ma). Z kolei w przypadku szkoły w Rębielicach Szlacheckich brak wskazania przez gminę ilości miejsc siedzących w autobusie, brak chodnika na części odcinka drogi czy brak barierek oddzielających przystanek od drogi, to niemal główny argument Kuratora. To samo tyczy się zajęć pozalekcyjnych i godzin odjazdu autobusu.

Wiemy, że to nie likwidacja szkoły w Wilkowiecku jest przedmiotem niniejszej sprawy, ale jak żyjemy w państwie prawa to bądźmy wszyscy wobec tego prawa równi i bądźmy oceniani według jasnych i tych samych kryteriów.

Pragniemy także podnieść, że podobna sytuacja dotyczy szkoły w Łagiewnikach Małych i Gwoździanach, gdzie **Śląski Kurator Oświaty postanowieniem** z dnia 10 listopada 2021 r. DK-CZ.542.2.8.2021 pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Łagiewnikach Małych, ul. Lubliniecka 30, 42-772 Pawonków oraz postanowieniem z dnia 10 listopada 2021 r. pozytywnie zaopiniował zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Gwoździanach. We wszystkich tych sprawach czas wydawania decyzji jak i okoliczności sprawy były podobne, a jednak tylko wobec naszego wniosku zastosowano odmienne, poprawne i pozanormatywne zasady oceny.

To wszystko pokazuje, że wobec różnych podmiotów stosowane są różne zasady, a wydawana opinia w sprawie likwidacji szkoły oparta jest na subiektywnych odczuciach, a nie na przepisach prawa, a do tego każdy mierzony jest inną miarą.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, że Śląski Kurator Oświaty, jak sam wskazuje w uzasadnieniu do postanowienia, ustalił, że:

1. Gmina Lipie, na co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, skutecznie powiadomiła wszystkich rodziców uczniów i dzieci uczęszczających do oddziału przedszkolnego w szkole w Rębielicach Szlacheckich i zgromadził w tym celu odpowiedni materiał dowodowy;

2. Termin likwidacji szkoły został ustalony na 31 sierpnia 2022 r. – tj. z końcem roku szkolnego, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa;

3. Wójt Gminy Lipie skutecznie i w terminie zawiadomił Śląskiego Kuratora Oświaty o zamiarze likwidacji. Zawiadomienie nastąpiło pismem z dnia 16.12.2021 r. (data wpływu do Kuratorium 17.12.2021 r.);

4. Organ prowadzący zapewnił wszystkim uczniom z likwidowanej Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Lipiu, a dzieciom z oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich możliwość korzystania z wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Publicznym w Lipiu.

Zatem poza sporem w niniejszej sprawie jest fakt, że gmina prawidłowo wypełniła obowiązki o jakich mowa w art. 89 ustawy – Prawo oświatowe.

Ponadto Kurator w swym postanowieniu zarzucił gminie, że w marcu nie jest w stanie wskazać dokładnego rozkładu jazdy autobusu, który miałby obowiązywać od przyszłego roku szkolnego, tj. od września 2022 r., podczas gdy na chwilę obecną nie jest wiadomo, czy np. dzieci z przedszkola będą chciały korzystać z dowozu oraz w jakich godzinach, nie jest znany plan zajęć, więc nie ma możliwości dopasowania godzin odjazdu do planu zajęć i realnych potrzeb. W ocenie gminy jest to zarzut absurdalny i nie może być podstawą wydania negatywnej opinii. W tym miejscu warto podkreślić fakt, że organ prowadzący w marcu 2022 r. przeprowadził wśród rodziców uczniów szkoły i oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich anonimową ankietę, w której badał opinię rodziców co do proponowanej organizacji dowozu oraz w której zbierał od rodziców uczniów sugestie i propozycje co do organizacji dowozu. Ankieta została wysłana do wszystkich rodziców uczniów szkoły i rodziców przedszkolaków. Na ankietę odpowiedziało 36 rodziców. Żaden z rodziców nie zaproponował innej lokalizacji przystanków, nie zgłosił żadnej sugestii co organizacji dowozu. Na pytanie ankietowe: „Moje uwagi, obawy, propozycje dotycząc dowozu”- 14 rodziców udzieliło odpowiedzi – „szkoła jest w Rębielicach, nie ma potrzeby jeździć do Lipia”, 3 rodziców napisało, że w razie likwidacji ich dziecko pójdzie do innego przedszkola niż wskazane przez gminę w Lipiu, 19 - stu rodziców pozostawiło w tym miejscu wolne miejsce, nie wskazując propozycji, sugestii, ani nie wypowiadając się w tym temacie. Powyższe pozwala uznać, że rodzice uczniów i wychowanków dzieci ze szkoły i oddziału przedszkolnego w Rębielicach Szlacheckich nie są zainteresowani organizacją dowozu do szkoły, sami nie chcą wyrazić swojej opinii, a jakakolwiek propozycja gminy za każdym razem spotyka się z ich krytyką, podczas gdy sami nie proponują innych rozwiązań. Proponujemy więcej, niż to do czego jesteśmy zobowiązani. Gmina chcąc wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom poprosiła ich o złożenie swoich propozycji, ale nikt takiej propozycji nie złożył. Ponadto Gmina już wielokrotnie pytała Śląskiego Kuratora Oświaty jak ma zorganizować dowóz dzieci z Szyszkowa i Rębielic Szlacheckich do szkoły i przedszkola w Lipiu, aby spełnić oczekiwania w tym zakresie Kuratora, jednak do tej pory nie otrzymała w tym zakresie wskazówek i określonych wymagań. Zatem, skoro zaproponowane warunki, choć spełniające wymagania ustawowe, a nawet je przewyższające, są zdaniem Kuratora niewystarczające, a sam Kurator oraz rodzice uczniów i wychowanków przedszkola nie chcą wskazać jaki sposób dowozu uczniów byłby dla nich satysfakcjonujący, to w takim razie gmina już naprawdę nie wie jak powinien być zorganizowany dowóz i w jakim zakresie ten obecnie zaproponowany nie spełnia wymagań ustawowych. Odnosimy wrażenie, że cokolwiek proponujemy to i tak będzie źle.

Nie można też zgodzić się z argumentem Kuratora, który przeprowadził ankietę w wybranej przez siebie grupie osób która zarówno korzysta jak i nie korzysta z dowozów. Kurator nakazał zaprosić na spotkanie wyłącznie rodziców uczniów klas 7 i 8, mimo, że dowozem objęci są uczniowie klas I-VIII, a nawet przedszkolaki. Wśród wybranej przez Kuratora grupy uczniów tylko część jest objęta obligatoryjnym dowozem, część dowozem fakultatywnym, a część nie korzysta z dowozu. Z twierdzeń Kuratora wynika, że w wyniki ankiety potwierdziły, że uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych w 11 przypadkach muszą wracać do domu samodzielnie pomimo, że są uprawnieni do dowozu.

Pytania w ankiecie Kuratora brzmiały m.in:

„Czy Państwa dziecko korzysta z dowozu autobusem szkolnym?”;

„ Jeśli Państwa dziecko uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych to w jaki sposób wraca do domu?

- Samodzielnie, pieszo, rowerem,
- Przyjeżdżam po dziecko swoim samochodem
- Zorganizowany jest odwóz autobusem szkolnym
- Inne”.

Na to pierwsze pytanie odpowiedzieli twierdząco rodzice uczniów, dla których gmina była zobowiązana zorganizować dowóz jak i rodzice uczniów, dla których zorganizowany jest dowóz, pomimo, że gmina nie była do tego zobowiązana (uczniowie z Dankowa i Tronin). Z twierdzeń Kuratora wynika, że wyniki ankiety potwierdziły, że uczniowie uczestniczący w zajęciach pozalekcyjnych w 11 przypadkach muszą wracać do domu samodzielnie pomimo, że są uprawnieni do dowozu. Z tak postawioną argumentacją nie można w żaden sposób się zgodzić, gdyż pytanie zostało skierowane do rodziców uczniów: nieobjętych dowozem, objętych fakultatywnym dowozem i objętych obligatoryjnym dowozem. Z tak zadanego pytania w żaden sposób Kurator nie mógł wysunąć twierdzeń, że 11 uczniów, pomimo, że są uprawnieni do odwozu tzw. obligatoryjnego, musi po zajęciach pozalekcyjnych wracać do domu samodzielnie, gdyż pytanie było skierowane do wszystkich uczniów, zarówno korzystających z dowozu jak i niekorzystających (miejscowych), a po drugie nie jest tu podany powód samodzielnego powrotu. Nic nie wskazuje na to, że powodem jest brak organizacji odwozu.

Mając powyższe na uwadze argumentacja Kuratora w w/w zakresie jest bezzasadna i nie może zostać uwzględniona.

Podkreślić należy, że gmina już od około 20 lat dowozi uczniów do szkół i przedszkoli na terenie gminy. Dowóz jest bardzo dobrze zorganizowany. W tym roku szkolnym na terenie gminy z dowozu korzysta łącznie 266 uczniów. Gmina jako organizator dowozu wsłuchuje się w głosy uczniów, rodziców i dyrektorów szkół. Reaguje na ich sugestie i uwagi do dowozu. Robi wszystko by dowóz nie stanowił utrudnienia dla uczniów, czy też nie ograniczał im dostępności do szkoły. W marcu 2022 r. wszyscy rodzice uczniów korzystających z dowozu z całej gminy (a nie tylko wybiórczo wskazani, jak to zrobił Kurator) zostali poproszeni o wypełnienie anonimowej ankiety dotyczące organizacji dowozu. Ankietę wypełniło 130 rodziców (pomimo, że skierowana była do rodziców wszystkich dzieci objętych dowozem). Wyniki ankiety przedstawiają się następująca:

Pytanie nr 1 - Czy organizacja dowozu uczniów do szkoły spełnia Państwa oczekiwania:

TAK	NIE	NIE WIEM	Wstrzymali się od głosu
119	3	6	2

Pytanie nr 2 - Czy opieka podczas dowozu sprawowana jest w sposób właściwy?

TAK	NIE	NIE WIEM
122	2	6

Pytanie nr 3 - Czy organizacja dowozów uczniów do szkoły ograniczyła lub uniemożliwiła Państwa dzieciom dostęp do zajęć pozalekcyjnych?

TAK	NIE	NIE WIEM	INNE
20	106	2	2

Powyższe świadczy, że zdecydowana większość jest zadowolona z organizacji dowozu. Zgłaszane uwagi są rozpatrywane na bieżąco i w miarę możliwości uwzględniane. Wyjaśniona już została kwestia głosów dotyczących ograniczenia dostępu do zajęć pozalekcyjnych (dotyczyła ona głównie uczniów ze szkoły w Lindowie oraz dzieci objętych dowozem do którego gmina nie jest zobowiązana). Problem ten nie był wcześniej zgłaszany do organu prowadzącego i już zostały podjęte kroki w celu wyeliminowania tej niedogodności.

W tym miejscu należy podkreślić jedną bardzo ważną kwestię, a mianowicie to, że Śląski Kurator Oświaty w sprawie placówki oświatowej w Rębielicach Szlacheckich już kilkakrotnie wydawał negatywne opinie (w sprawie zamiaru likwidacji szkoły i w sprawie zamiaru przekształcenia szkoły poprzez likwidację oddziału przedszkolnego), które gmina zaskarżyła i które dwukrotnie zostały uchylone wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 sierpnia 2020 r. sygn. II SA/WA 1148/20 oraz z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. II SA/Wa 2331/21 oraz dwukrotnie uchylone postanowieniem Ministra Edukacji i Nauki. Zarówno Sąd jak i Minister w uznali, że Śląski Kurator Oświaty wydając swe postanowienia dopuścił się naruszenia przepisów procedury administracyjnej, a w szczególności art.7 k.p.a., art. 77 § 1 k.p.a., art. 80 k.p.a., a także art. 107 § 3 k.p.a., albowiem m.in. w sposób nieprawidłowy ustalił stan faktyczny sprawy oraz nie wyjaśnił wszystkich istotnych okoliczności. Argumenty organu wywiedzione na poparcie negatywnej opinii nie są przekonujące. Sąd ponadto wskazał na naruszenia art. 80 ust.1 i ust. 3 Prawo oświatowe i kpa i podkreślił, że opinia została oparta na argumentacji pozaprawnej, celowościowej i nie wskazano w niej jakie konkretnie przepisy prawa nie pozwalają na zaakceptowanie zamiaru przekształcenia szkoły.

Błędne i niezgodne z prawem decyzje Kuratora skutkują przewlekłością postępowania, brakiem możliwości zakończenia postępowania we wskazanym terminie i koniecznością ponoszenia przez gminę ogromnych kosztów na utrzymanie szkoły, które niestety liczymy każdego roku w milionach złotych, a których to kosztów w znacznej części dałoby się uniknąć gdyby szkoła w Rębielicach Szlacheckich została zlikwidowana, a dzieci uczęszczałyby do szkoły i przedszkola w Lipiu. Gmina z wielkim niepokojem przygląda się wciąż rosnącej inflacji, gdyż oznacza to, że koszty utrzymania szkoły będą jeszcze wyższe.

Należy podkreślić, że Gmina Lipie podejmując konsekwentnie kolejny raz decyzję o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich spełniła wszelkie wymogi nałożone przepisami prawa, tj. określone w przepisach ustawy Prawo oświatowe. W związku z tym podjęła uchwałę o zamiarze likwidacji szkoły co najmniej 6 miesięcy przed planowanym terminem jej likwidacji, zawiadomiła z zachowaniem ustawowego 6 miesięcznego terminu wszystkich rodziców uczniów likwidowanej szkoły o zamiarze likwidacji i zwróciła się do Śląskiego Kuratora Oświaty z zawiadomieniem o zamiarze likwidacji i wnioskiem o wydanie opinii w tym zakresie. Ponadto wskazano, że dzieciom likwidowanej szkoły zapewnia się możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Lipiu, a przedszkolakom w Przedszkolu w Lipiu. Wskazano, że dla wszystkich dzieci zapewniony zostanie bezpłatny dowóz i opieka podczas dowozu zarówno w drodze do jak i ze szkoły. Mając na uwadze fakt, że największą obawą rodziców jest właśnie transport, gmina złożyła deklarację, że będzie miała tą kwestię na szczególnej uwadze i dołoży wszelkich starań, aby transport był dla dzieci jak najmniej uciążliwy, a godziny kursów autobusów były dostosowane do ich realnych potrzeb i nie uniemożliwiały korzystania z zajęć pozalekcyjnych.

Gmina obszernie i wyczerpująco uzasadniła swoją decyzję zarówno w uzasadnieniu do uchwały jak i we wniosku złożonym do Śląskiego Kuratora Oświaty, a następnie w wyjaśnieniach o jakie wnosił Kurator. Ponadto dołączono do wniosku opinię stanu technicznej sprawności budynku Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich w zakresie spełnienia wymogów warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie zgodnie z warunkami ustawy Prawo budowlane oraz szacunkowy koszt remontu.

Zgodnie z wyrokami: NSA z 2 sierpnia 2006 r. I OSK 1128/05, z 1 grudnia 2006 r. I OSK 1331/06, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r. I SA/Wa 1636/06, z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16. Rolą Kuratora oraz MEN w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione. Przedstawiciele Śląskiego Kuratora Oświaty kilkakrotnie odwiedzali obie placówki i dokonali przeglądu oraz analizy warunków nauczania, wychowania i opieki szkoły w Rębielicach Szlacheckich i w szkole w Lipiu, stwierdzając jednoznacznie, że szkoła w Lipiu te warunki nie tylko spełnia, ale też zapewnia lepsze warunki. Z uzasadnienia negatywnej opinii Kuratora wynika, że dokonał on opisu warunków w obu szkołach w zakresie: ilości sal lekcyjnych, ilości łazienek, oddziałów, liczby uczniów, zaplecza

sportowego, wyposażenia, zatrudnienia, wyników i osiągnięć uczniów, funkcjonowania świetlicy, biblioteki, przedszkola, możliwości spożycia posiłku, prowadzonych zajęć pozalekcyjnych, które przedstawiają się następująco:

Szkoła w Rębelicach	Szkoła w Lipiu
przedszkole czynne w godz. 8-13 (5h)	przedszkole czynne w godz. 7-16 (9h)
wszystkie dzieci w wieku 3-6 lat są w jednej grupie, w jednej sali i równocześnie ten sam nauczyciel realizuje podstawę programową ze wszystkimi dziećmi dla 3, 4, 5 i 6 latków	dzieci przydzielone są do grup według wieku. Każda grupa ma osobnego nauczyciela, zajęcia w dydaktyczne prowadzone są w grupach wiekowych w odrębnych salach.
dzieci z przedszkola nie mogą korzystać z wyżywienia (muszą przynosić swój suchy prowiant i napoje)	przedszkole zapewnia całodzienne wyżywienie
brak oddzielenia części szkolnej i przedszkolnej	część przedszkolna oddzielona od części szkolnej
w szkole znajdują się 2 sale edukacji wczesnoszkolnej w tym sala przechodnia dla 3 oddziałów wczesnoszkolnych + 4 sale lekcyjnych w tym pracownia komputerowa dla pozostałych oddziałów (mniej sal niż oddziałów, stąd m.in. konieczność łączenia klas).	dla każdego oddziału osobna sala lekcyjna- 17 sal lekcyjnych dla 10 oddziałów (od września 2022 r. będzie tylko 9 oddziałów)
1 pracownia komputerowa	2 pracownie komputerowe
brak pracowni językowej	2 pracownie językowe
nieczynna kuchnia (niespełniająca wymogów sanepidu) - brak możliwości korzystania z obiadów przez uczniów	czynna kuchnia - możliwość korzystania przez uczniów z obiadów
biblioteka czynna 5h w tygodniu	biblioteka czynna 15 godzin w tygodniu
mała sala gimnastyczna	duża, pełnowymiarowa sala gimnastyczna
szkoła nieprzystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych	szkoła przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych - winda
szkoła stara, wymagająca remontu	szkoła nowoczesna po generalnym remoncie
3 łazienki (dla przedszkolaków na parterze, dla uczniów na 1 piętrze, 1 dla personelu)	12 łazienek
zajęcia w klasach łączonych i salach przechodnich	zajęcia bez łączenia klas w odrębnych salach
brak alarmu i monitoringu wizyjnego	alarm i monitoring wizyjny
2 tablice multimedialne	8 tablic multimedialnych
1 projektor multimedialny	4 projektory multimedialne
23 laptopy i 25 tabletów	16 laptopów w mobilnej szafie + 15 laptopów + 28 tabletów
dużo skromniejsze wyposażenie w pomoce dydaktyczne, sprzęt sportowy	bardzo bogate wyposażenie szczegółowo wymienione z opinii kuratora i wskazane przez gminę: roboty, projektory telewizor, sprzęty multimedialne, makiety, pomoce naukowe, pomoce do nauki programowania i wiele innych
brak żłobka	żłobek w budynku szkoły
boisko trawiaste	kompleks sportowy orlik
brak boiska do tenisa i badmintona	boisko do tenisa ziemnego i badmintona, piłki nożnej, ręcznej, halowej, koszykowej, siatkowej
brak siłowni	siłownia
skromny plac zabaw	duży, nowoczesny plac zabaw

Kurator dokonał opisu obu placówek, jednakże w żaden sposób nie wskazał, czy też nie udowodnił, że w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich warunki nauki dzieci ze zlikwidowanej szkoły nie polepszą się, czy też pogorszą się. Zatem zbadał te warunki, ale nie wydał wprost oceny warunków nauki i wychowania jakie miałyby dzieci w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich i przeniesieniu uczniów do szkoły w sąsiedniej miejscowości - w Lipiu. Nie mniej jednak z dokonanego opisu szkół można wyciągnąć wnioski, że szkoła w Lipiu dysponuje lepszym zapleczem dydaktyczno-lokalowym, wystarczającą liczbą klas, aby możliwe było prowadzenie zajęć bez konieczności łączenia oddziałów, nowoczesnym i licznym węzłem sanitarnym, przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych. Jest to szkoła nowoczesna, zmodernizowana i bezpieczna. Ma nieporównywalnie lepsze zaplecze sportowe, bogatszy program zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania uczniów. Ma równie dobrą i wykształconą kadrę pedagogiczną (część nauczycieli wspólnych). W obu szkołach uczniowie uczeni przez tego samego nauczyciela odnieśli sukcesy Ogólnopolskim Konkursie Historycznym im. mjr. Marka Gajewskiego „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1531-1683. Od Obertyna do Wiednia” (uczniowie przygotowani przez nauczyciela zatrudnionego w Lipiu, a który uzupełnia etat w szkole w Rębielicach Szlacheckich). Z analizy porównania szkół wynika, że uczniowie obu placówek osiągają dobre wyniki z egzaminu ósmoklasisty.

Minister z kolei wprost zauważa, że szkoła w Lipiu dysponuje lepszą bazą lokalowo-dydaktyczną, jednakże nie wiadomo z jakich przyczyn nie uznaje tego argumentu.

Nie stanowi także dla Ministra i Kuratora argumentu fakt, że szkoła w Lipiu może pochwalić się wieloma sukcesami, co z całą pewnością przemawia za wysokim poziomem szkolenia. W bieżącym roku szkolnym uczniowie ZSP w Lipiu odnieśli ogromne sukcesy w wojewódzkich konkursach przedmiotowych. Do trzeciego, finałowego etapu ze szkoły w Lipiu zakwalifikowało się, aż sześciu uczniów, z czego, aż pięciu uzyskało tytuł finalisty. Ponadto kolejnych dwóch uczniów zostało finalistami prestiżowego Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego im. mjr. Marka Gajewskiego „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1531-1683. Od Obertyna do Wiednia”. Niestety w tym roku szkolnym żadnemu uczniowi Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich nie udało się uzyskać tytułu finalisty czy laureata w wojewódzkich konkursach przedmiotowych, a nawet nie udało się zakwalifikować do trzeciego finałowego etapu. Jeden uczeń szkoły w Rębielicach odniósł sukces w Ogólnopolskim Konkursie Historycznym im. mjr. Marka Gajewskiego „Losy żołnierza i dzieje oręża polskiego w latach 1531-1683. Od Obertyna do Wiednia”.

Tak ogromny sukces uczniów szkoły w Lipiu jest godny pozazdroszczenia i świadczy o wysokim poziomie nauczania. Uczniowie ZSP w Lipiu mogą także pochwalić się w tym roku wyższymi wynikami z egzaminu ósmoklasisty.

Wobec tak dokonanego opisu stanu faktycznego można z całą pewnością stwierdzić, że szkoła w Lipiu oferuje dzieciom z likwidowanej szkoły bardzo dobre warunki zarówno lokalowe jak i dydaktyczne. Z resztą Śląski Kurator Oświaty w swoich opiniach wielokrotnie podkreślał, że nie ma wątpliwości, że szkoła w Lipiu jest szkołą bardziej nowoczesną i lepiej wyposażoną. Tym samym podkreślenia wymaga fakt po dokonaniu analizy zaplecza dydaktyczno-wychowawczego warunki dzieci polepszą się. Z opinii Kuratora w żaden sposób nie wynika, że byłoby inaczej, a warunki nauki i wychowania w przypadku likwidacji szkoły uległyby pogorszeniu.

Niska liczebność w klasach jest bezsporna i niestety nie ma perspektyw by w najbliższym czasie tendencja ta się zmieniła. Uczniów jest mało, a analiza demograficzna pozwala uznać, że sytuacja będzie tylko gorsza od tej jaką mamy dotychczas.

Gmina we wcześniejszych pismach szczegółowo wykazała negatywne dane demograficzne dane demograficzne i nic nie wskazuje na to by coś miało się w tym zakresie zmienić.

Na rok szkolny 2022/2023, aż 8 dzieci zameldowanych w Rębielicach Szlacheckich i Szyszkowie zostało zapisanych do przedszkola w Lipiu.

Dane te jednoznacznie pokazują, że dzieci będzie mniej niż jest ich w chwili obecnej, mimo, że już dziś jest ich już bardzo mało. We wrześniu do klasy I przyjdzie tylko jeden uczeń i przez osiem lat gmina będzie musiała utrzymywać jednoosobowy oddział! Owszem tendencja będzie stała i utrzymywała się na dramatycznie niskim poziomie około 3-4 osób w klasie, tylko czy jest to wystarczający powód, aby uznać, że nie zaszły negatywne zmiany demograficzne? Które samorzady stać jest na utrzymywanie takich szkół? Należy pamiętać, że wyniki w nauce i sukces w konkursie to nie wszystko. Dobre wyniki w nauce bardzo nas cieszą i nigdy nie było poddane w wątpliwość, że dzieci ze szkoły w Rębielicach Szlacheckich są zdolne i tym samym nie ma powodów sądzić by ich rozwój w szkole w Lipiu nagle miałby zostać zatrzymany czy uniemożliwiony. Pamiętać należy, że rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów to nie tylko sukces jednego czy dwóch uczniów w konkursie. Ważne jest również rozwijanie się w grupie, wśród rówieśników, uczenie się różnych zachowań społecznych, pokonywanie trudności, czy chociażby rywalizacja na zajęciach wf, dochodzenie do kompromisów, negocjacje, czy przedstawianie własnego punktu widzenia. Przy takiej ilości dzieci w klasach trudno sobie wyobrazić chociażby zajęcia wf z dyscyplin drużynowych jak siatkówka, koszykówka czy piłka nożna, kiedy w danej klasie przykładowo jest tylko jeden chłopiec.

Kolejny argument to kwestia kosztów utrzymania szkoły. Kurator wskazał w swej opinii, że względy ekonomiczne nie mogą być przedmiotem oceny, podczas gdy właśnie względy ekonomiczne są nie najważniejszym, ale jednym z powodów decyzji Rady Gminy i winny być one brane pod uwagę. W ocenie gminy postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Gminy nie stać jest na utrzymanie wszystkich istniejących szkół w gminie, a tym bardziej tej która generuje tak wysokie koszty i wymaga ogromnych nakładów finansowych na remont. Szkoła w Rębielicach Szlacheckich generuje najwyższe koszty utrzymania w przeliczeniu na jednego ucznia, a różnica ta wynosi nawet 25-30%. Z powodu małej liczby uczniów subwencja oświatowa nie pokrywa kosztów funkcjonowania Szkoły w Rębielicach Szlacheckich. Ponadto, co warto podkreślić, koszty te będą wzrastać proporcjonalnie do wzrostu płac, wzrostu kosztów utrzymania budynku czy remontów. Sukcesywnie będzie się więc powiększać kwota dofinansowania ze strony gminy na uzupełnienie różnicy pomiędzy kosztami prowadzenia szkoły, a częścią subwencji oświatowej odpowiadającej liczbie uczniów uczęszczających do niej. Chcąc zapewnić dzieciom bezpieczne i higieniczne warunki nauki konieczne byłoby wykonanie kosztownego remontu, na który gminy nie stać. Po kolejnej reformie szkolnictwa i likwidacji gimnazjów, szkoła w Lipiu stoi niemal w połowie pusta, a standardem bazy lokalowej i wyposażenia niezaprzeczalnie przewyższa tą w Rębielicach Szlacheckich. Kwestia ekonomiczna wbrew pozorom jest bardzo ważna, gdyż utrzymanie szkół należy do obowiązków organów prowadzących. A co w przypadku gdy gminy nie stać na utrzymanie szkoły, zwłaszcza takiej którą trzeba cały czas remontować, a uczniów z roku na rok ubywa? Kuratorzy „blokują” decyzje o likwidacji szkół i nie odnoszą się do kwestii kosztów utrzymania, gdyż twierdzą, że to problem samorządów. Decyzja Rady Gminy jest podyktowana względami celowościowymi, ekonomicznymi z uwzględnieniem racjonalnego dysponowania środkami publicznymi, ale przede wszystkim chęcią polepszenia warunków lokalowo-edukacyjnych uczniów z likwidowanej podstawówki.

Kurator za każdym razem powołuje się na argument, że dowóz dzieci do szkół spowoduje pogorszenie ich warunków nauki, a tym samym argument ten stanowi główną przyczynę negatywnej opinii. Tylko, że w takich małych miejscowościach jak Rębielice Szlacheckie nie ma innej drugiej szkoły do której dzieci mogłyby chodzić bez konieczności dowozów. Idąc za tokiem rozumowania to nie powinno się nigdy likwidować żadnej szkoły, gdyby to rodziło konieczność dowozu dzieci do szkoły położonej w innej czy sąsiedniej miejscowości. A tym samym likwidacja szkoły w miejscowości gdzie jest tylko jedna szkoła lub wtedy gdyby rodziło to konieczność dowozu uczniów, zawsze byłaby niemożliwa, gdyż za każdym razem wiązałyby się z koniecznością dowozu czy wydłużeniem drogi do szkoły. Jednak w niektórych takich przypadkach wydawana jest opinia pozytywna, a w innych negatywna niepoparta argumentacją wynikającą z prawa materialnego.

Ponadto przepisy prawa materialnego - prawa oświatowego wprost regulują obowiązek gmin w dowozie uczniów, jeżeli ich droga z domu do najbliższej szkoły przekracza określoną odległość. Przepisy prawa nakładają wówczas obowiązek organizacji dowozu, a nie zakaz likwidacji w takiej sytuacji szkoły, czy obowiązek budowania nowej.

Twierdzenie Kuratora i Ministra że zaproponowana przez organ organizacja dowozów wpłynie na pogorszenie możliwości udziału uczniów w oferowanych zajęciach pozalekcyjnych jest nieuzasadniony. Fakt przeniesienia dzieci do placówki w Lipiu w ocenie gminy sprawi, że uczniowie będą mieli pełny dostęp do pakietu oferowanych zajęć, który jest szerszy niż pakiet zajęć pozalekcyjnych realizowany w szkole w Rębielicach Szlacheckich, w tym umożliwiony dostęp do znacznie bogatszej infrastruktury sportowej: orlika, sali gimnastycznej, boiska do koszykówki, siatkówki, siłowni, badmintona, a także do większej ilości nowoczesnych pomocy dydaktycznych, makiet, robotów, sprzętu multimedialnego itp., którego nie ma w takim zakresie w szkole w Rębielicach Szlacheckich.

Zgodnie z wyrokami: NSA z 2 sierpnia 2006 r. I OSK 1128/05, z 1 grudnia 2006 r. I OSK 1331/06, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r. I SA/Wa 1636/06, z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16. - W świetle powołanego przepisu kurator oświaty (MEN) nie może oprzeć negatywnej opinii o zamiarze likwidacji szkoły na stwierdzeniu, że dana placówka pełni oprócz edukacyjnej taką bądź inną rolę, albo że zamiar jej likwidacji wywołuje protesty społeczne, **albo że droga do domu się wydłuży o 10 czy 15** minut. Rolą Kuratora oraz MEN w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione.

Mając powyższe na uwadze argument ten jak i wszystkie pozostałe oparty jest na argumentacji pozaprawnej i nie może być w tym przypadku uwzględniony.

W ocenie gminy, postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie, a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego.

Czytając ocenę Kuratora odnosi się wrażenie, że gmina przenosząc dzieci ze starego budynku szkoły wymagającego pilnego i kosztownego remontu, pozbawionego kuchni, świetlicy z wyłączonymi łazienkami do szkoły nowoczesnej, po gruntownym remoncie i termomodernizacji, pozbawionej barier architektonicznych z bogatym zapleczem edukacyjnym, nowoczesną infrastrukturą sportową, licznymi pomocami edukacyjnymi na najwyższym poziomie i dostępem do specjalistów w każdej dziedzinie, chciała zrobić krzywdę dzieciom, co oczywiście należy traktować w granicach absurdu.

Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 2 sierpnia 2006 r. o sygn. akt I OSK 1114/05, *"opinia kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria, w przypadku zaś odmowy wydania pozytywnej opinii kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska"*.

Podsumowując należy podkreślić, że wyrażona opinia opiera się na dowolnych ustaleniach, niepopartych wyczerpującym rozpatrzeniem argumentów przedstawionych przez organ prowadzący. Co prawda przepisy ustawy prawo oświatowe nie określają kryteriów opiniowania zamiaru likwidacji szkół, a opinia wydawana jest w ramach uznania administracyjnego, to jednak w ocenie strony skarżącej uznanie to nie może mieć charakteru dowolnego.

W świetle wyroku WSA w Gliwicach z 10 września 2012 r. IV SA/GI 627.12 *„Argumenty opinii odwoływać się muszą do okoliczności, które mieszczą się w ramach sprawowanego przez*

kuratora nadzoru pedagogicznego, określonych w przytoczonych wcześniej przepisach art. 31 i art. 33 ustawy o systemie oświaty, w szczególności upoważniających kuratora do oceniania stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkół, placówek i nauczycieli, nadzorowania przestrzegania praw dziecka oraz zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki".

Organ wydający opinię przekroczył swoje uprawnienia i dokonał oceny w zakresie do którego nie miał uprawnień, ponadto dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, a postanowienie zostało wydane z naruszeniem zasad wyrażonych w art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, który mówi, że w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli - w odniesieniu do całej społeczności lokalnej, a nie tylko nielicznej jej grupy.

Postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty oraz utrzymujące je w mocy postanowienie Ministra ogranicza możliwość prowadzenia prawidłowej gospodarki finansowej Gminy Lipie, a także ogranicza rolę samorządu gminnego w stanowieniu prawa lokalnego. Ustawowa kompetencja wyrażania przez Kuratora wiążącej organy samorządu terytorialnego opinii dotyczącej likwidacji szkół, w zamierzeniu ustawodawcy na pewno nie miała stanowić ograniczenia demokracji i samorządności lokalnej, wręcz przeciwnie,

w naszej ocenie miała służyć utrzymaniu i promowaniu szkół nowoczesnych, rozwijających się, przyjaznych, o szerokiej ofercie edukacyjnej służącej rozwojowi uczniów.

W przypadku procedury likwidacji szkoły realizowanej na podstawie przepisów prawa oświatowego nie można zapomnieć, że jednostki samorządu terytorialnego wykonują zadania w zakresie zakładania i prowadzenia szkół jako zadania własne, działają przy tym na własną odpowiedzialność. Każda ingerencja w ustawową samodzielność jednostek samorządu terytorialnego wymaga jasnej, konkretnej podstawy ustawowej i może być usprawiedliwiona wyłącznie niezgodnością z prawem podejmowanych działań (kryterium legalności). Tym samym wiążące dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego stanowisko kuratora oświaty, wyrażone w wydanej opinii w sprawie likwidacji, czy przekształcenia szkoły, nie może naruszać samodzielności tej jednostki w zakresie wykonywania jej własnych obowiązkowych zadań publicznych w zakresie oświaty (tak NSA m.in. w wyroku z 15 marca 2018 r., sygn. akt I OSK 2684/17). Organ nadzoru pedagogicznego, jakim jest kurator oświaty, może odmówić organowi prowadzącemu szkołę wydania pozytywnej opinii w sprawie jej likwidacji tylko wtedy, gdyby decyzja o likwidacji była wprost sprzeczna z konkretnymi przepisami ustawy. W przeciwnym wypadku działanie byłoby niezgodne z prawem, naruszałoby zasadę legalizmu działania administracji publicznej. Jak zaznaczył to Trybunał Konstytucyjny, kurator nie działa w tym przypadku arbitralnie, lecz jest związany konkretnymi normami prawnymi. „Opinia kuratora ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienia w racjach i w przesłankach zawartych w prawie materialnym” (wyrok z 8 maja 2002 r. sygn. akt K 29/00). Opinia kuratora powinna zatem w swojej treści zawierać szczegółowe wykazanie kryteriów prawnych (konkretne przepisy) wraz z ich uzasadnieniem, które organ uznał za naruszone, a tym samym uniemożliwiające wydanie pozytywnej opinii w sprawie likwidacji czy przekształcenia szkoły. Jednocześnie negatywna opinia Kuratora oświaty nie może opierać się na argumentacji pozaprawnej, celowościowej czy też racjonalnościowej, gdyż tego typu kryteria nie mieszczą się w ramach kryterium sprawowanego przez Kuratora nadzoru.

Mając na uwadze powyższe, zażalenie jest uzasadnione i zasługuje na uwzględnienie.